

Brusel 22. ledna 2018
(OR. en)

5285/18

MOG 4
CFSP/PESC 34
IRAQ 3

VÝSLEDEK JEDNÁNÍ

Odesílatel: Generální sekretariát Rady

Datum: 22. ledna 2018

Příjemce: Delegace

Č. předchozího dokumentu: 5283/18 MOG 3 CFSP/PESC 33 IRAQ 2

Předmět: Závěry Rady o Iráku
– závěry Rady (22. ledna 2018)

V příloze delegace naleznou znění závěrů Rady o Iráku, které Rada přijala na svém 3591. zasedání konaném dne 22. ledna 2018.

ZÁVĚRY RADY O IRÁKU

Rada pro zahraniční věci, 22. ledna 2018

1. EU blahopřeje iráckému lidu a jeho vládě a bezpečnostním silám k teritoriální porážce Dá'íš za podpory celosvětové koalice proti Dá'íš, jíž je EU členem.
2. EU znovu potvrzuje svůj závazek k silnému partnerství mezi EU a Irákem, opírajícímu se o dohodu o partnerství a spolupráci, a k podpoře iráckých orgánů ve fázi rekonstrukce a při řešení základních politických, sociálních a hospodářských příčin nestability. EU vyzývá všechny příslušné zúčastněné strany v Iráku, aby na řešení těchto otázek společně pracovaly pokojným, kooperativním a odpovědným způsobem, a položily tak základy pro inkluzivní stát, umožnily politické, hospodářské a sociální příležitosti pro všechny a konsolidovaly nedávné vojenské úspěchy dosažené v boji proti Dá'íš.
3. Rada připomíná své závěry z června roku 2017 a vítá připojené společné sdělení vysoké představitelky EU pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku a Evropské komise, v němž jsou stanoveny prvky strategie EU pro Irák. Plně potvrzuje cíle a navrhovaný politický přístup popsany v uvedeném sdělení a souhlasí s tím, že zásadní význam má nyní rychlé provedení, aby byla zachována dynamika po osvobození od Dá'íš v zájmu vybudování lepší budoucnosti pro Irák. Společně s těmito závěry tvoří uvedené sdělení strategii EU pro Irák. Vzhledem k velkému množství výzev bude EU usilovat o splnění všech svých strategických cílů v Iráku souběžně. Tyto cíle se zaměřují na následující klíčové oblasti:

a) Zachování jednoty, svrchovanosti a územní celistvosti Iráku, jakož i jeho etnické a náboženské rozmanitosti

4. EU znovu opakuje, že nadále neochvějně podporuje jednotu, svrchovanost a územní celistvost Iráku a že je pevně odhodlána se aktivně zasazovat o zachování multietnické, nábožensky pluralitní a multikonfesní povahy irácké společnosti, včetně ochrany jejích menšinových skupin, a opírat se přitom o pouto společné národní identity a inkluzivního občanství.
5. EU vyzývá vládu Iráku a regionální vládu Kurdistánu, aby se zapojily do konstruktivního a na výsledky zaměřeného dialogu o naléhavých otázkách, který bude základem pro podrobnější jednání o všech nevyřešených otázkách a pro stabilnější a vzájemně prospěšné dlouhodobé vztahy založené na plném uplatňování irácké ústavy, včetně jejích ustanovení o kurdské autonomii. EU je přesvědčena, že na základě příslušných ustanovení ústavy nesou za tento dialog odpovědnost obě strany a že tento dialog a spolupráce jsou nejlepšími prostředky k naplnění obecného zájmu veškerého iráckého lidu a tento zájem nejlépe odrážejí. EU vítá úsilí o rychlé zahájení takového dialogu. EU opětovně vyjadřuje pevnou podporu zprostředkovatelskému úsilí OSN a je připravena dialog podpořit, bude-li o to požádána.

b) Posílení iráckého politického systému podporou iráckého úsilí o nastolení vyváženého, inkluzivního, odpovědného a demokratického systému veřejné správy

6. V kontextu obnovy po skončení konfliktu oceňuje EU pokračující úsilí irácké vlády o stabilizaci osvobozených oblastí ve spolupráci s OSN a dalšími aktéry působícími na místě. Ačkoli Dá'íš utrpěl vojenskou porážku, představuje i nadále hrozbu. EU si je vědoma, že stále přetrvávají značné výzvy. Nyní je třeba se zaměřit na vítězství míru tím, že bude stabilizována situace v osvobozených provinciích, mimo jiné prostřednictvím nediskriminačního návratu vnitřně vysídlených osob do jejich oblastí původu, a že budou zajištěny podmínky usnadňující usmíření a prováděny politické a hospodářské reformy. EU zdůrazňuje, že je naléhavě nutné stanovit priority národních zájmů v duchu vzájemného porozumění a kompromisu a urychlit pokrok, pokud jde o reformy a národní usmíření na základě spravedlnosti a odpovědnosti, zásad fungující demokracie, inkluzivnosti, právního státu a dodržování lidských práv. V zájmu splnění cíle, jímž je vytvoření společné vize budoucnosti této země, je nyní pro Iráčany zásadně důležité, aby zahájili inkluzivní proces usmíření na celostátní, regionální i místní úrovni v duchu vzájemného porozumění a kompromisu. V této souvislosti rovněž nadále pevně podporuje zvláštního zástupce generálního tajemníka OSN a činnost mise UNAMI.
7. EU konstatuje, že celostátní volby budou příležitostí k vybudování inkluzivnějšího a demokratičtějšího státu, který slouží zájmům všech Iráčanů. EU vybízí iráckou vládu, aby nadále směřovala k uspořádání celostátních voleb v květnu roku 2018, které musejí být legitimní a demokratické. Má-li být zajištěno, že tyto volby podpoří skutečně reprezentativní instituce a inkluzivní správu věcí veřejných, bude mít zásadní význam plná účast všech složek irácké společnosti, včetně kurdského regionu. Za tímto účelem je EU připravena poskytnout praktickou podporu pro volební proces a pozorně jej sledovat v koordinaci s příslušnými vnitrostátními a mezinárodními aktéry, zejména s misí UNAMI.
8. Ve všech procesech je třeba na celostátní, regionální i místní úrovni zajistit plnou účast žen, mladých lidí, občanské společnosti a všech složek irácké společnosti včetně etnických a náboženských menšin. EU vyzývá k úplnému provedení iráckého národního akčního plánu pro ženy, mír a bezpečnost.

9. EU zdůrazňuje, že je důležité, aby profesionální, reprezentativní a demokraticky kontrolované irácké bezpečnostní síly zaručovaly skutečnou bezpečnost, dodržovaly zásady právního státu a zajišťovaly plné dodržování lidských práv. Vítá v tomto ohledu pokrok irácké vlády a naléhavě vyzývá k dalšímu úsilí s cílem zajistit, aby všechny ozbrojené skupiny skutečně podléhaly velení a řízení iráckého státu. Je nezbytné, aby bezpečnostní orgány v zájmu konsolidace úspěchů v oblasti stabilizace zlepšily své vztahy s civilním obyvatelstvem. Za tímto účelem EU a její členské státy poskytují podporu reformnímu úsilí iráckých orgánů v sektoru civilní bezpečnosti, přičemž v listopadu roku 2017 byla rozmístěna poradní mise EU (EUAM Iraq). Mise má mimo jiné tyto strategické cíle: poskytovat iráckým orgánům poradenství a odborné poznatky na strategické úrovni, a přispět tak k provádění irácké národní bezpečnostní strategie a analyzovat, posuzovat a identifikovat příležitosti pro možné další zapojení Unie v dlouhodobém horizontu, pokud jde o podporu zaměřenou na potřeby reformy bezpečnostního sektoru v Iráku. EU zdůrazňuje význam reformy v policejním sektoru a práce, již vykonává pracovní skupina celosvětové koalice pro policejní výcvik. EU a její členské státy zdůrazňují, že obecněji je třeba zajistit spolupráci a soudržnost mezi různými aktéry, včetně OSN, celosvětové koalice proti Dá'iš a NATO, kteří jsou zapojeni do podpory reformy bezpečnostního sektoru v souladu s příslušnými závěry Rady, a jsou připraveny pracovat za tímto účelem s řádným ohledem na institucionální rámec EU.

c) Podpora iráckých orgánů, pokud jde o poskytování humanitární pomoci, podporu časné obnovy, stabilizace, rozvoje a rekonstrukce

10. EU vyjadřuje mimořádné znepokojení nad stále nejistou humanitární situací a oceňuje značné úsilí všech iráckých orgánů, OSN a dalších mezinárodních partnerů vynakládané s cílem zajistit humanitární pomoc a podporu vysídleným osobám a lidem postiženým konfliktem. EU vyjadřuje znepokojení nad zprávami o nucených a diskriminačních návratech. Znovu opakuje, že je důležité, aby vláda Iráku a regionální vláda Kurdistánu chránily civilní obyvatelstvo a zajistily bezpečný, informacemi podložený, dobrovolný a nediskriminační a nerušený návrat vnitřně vysídlených osob a uprchlíků, kteří se chtějí vrátit do osvobozených oblastí, jež jsou považovány za bezpečné, v souladu s mezinárodním právem včetně mezinárodního humanitárního práva a právních předpisů v oblasti lidských práv a v souladu s mezinárodními standardy ochrany. V procesu návratu a rekonstrukce by měl být hlavní důraz kladen zejména na otázky týkající se bydlení a pozemkových a vlastnických práv. EU vyzývá Irák, aby zachoval dlouhodobou iráckou politiku ochrany a podpory osob, které v Iráku pobývají a hledají ochranu.
11. EU zdůrazňuje, že je naléhavě nutné, aby celé mezinárodní společenství nadále zajišťovalo humanitární pomoc pro ty, kdo ji potřebují, a to zejména podporou plánu OSN pro humanitární reakci v Iráku na rok 2018 a s přihlédnutím k potřebám v celé zemi. EU a její členské státy stojí v čele mezinárodní humanitární reakce a budou i nadále projevovat solidaritu s iráckým lidem tím, že budou poskytovat humanitární pomoc lidem, kteří ji nejvíce potřebují, a v souladu s humanitárními zásadami.
12. EU a její členské státy zdůrazňují potřebu poskytovat základní veřejné služby a reagovat na konkrétní potřeby všech iráckých občanů. Uznává rovněž zásadní význam vypracování společných přístupů a naplňování vazeb mezi humanitární oblastí, časnou obnovou, rekonstrukcí a stabilizačním úsilím. EU a její členské státy, které patří mezi největší dárce v Iráku, se zavazují k podpoře tohoto úsilí ve fázi transformace a rekonstrukce na základě přístupu zahrnujícího celý Irák a jsou připraveny svou podporu posílit.

13. Nadcházející mezinárodní konference pro rekonstrukci Iráku, která se uskuteční v Kuvajtu a již bude EU spolupředsedat, představuje pro iráckou vládu příležitost pokračovat v řízení přechodu od stabilizace k rekonstrukci strukturovaným a koordinovaným způsobem společně s jejími mezinárodními partnery, mimo jiné se zaměřením na přetrvávající humanitární potřeby. Konference bude také významnou příležitostí k tomu, aby Irák prokázal své odhodlání provádět hospodářské a sociální reformy, které jsou zásadní pro mobilizaci tolik potřebné mezinárodní podpory pro účely rekonstrukce a dlouhodobé obnovy.
14. V čele úsilí o stabilizaci musí stát Irák, avšak musí být vynakládáno za podpory mezinárodního společenství, včetně OSN a pracovní skupiny pro stabilizaci zřízené celosvětovou koalicí proti Dá'iš, a v koordinaci s ním. EU proto vyzývá iráckou vládu, aby prostřednictvím dialogu se všemi příslušnými aktéry na celostátní, regionální i místní úrovni a při plném zohlednění zájmů postižených komunit, včetně menšin, zajistila v osvobozených oblastech skutečnou bezpečnost, inkluzivní správu, odpovědnost na místní úrovni a poskytování základních služeb.
15. EU, která společně se svými partnery v rámci Centra OSN pro odstraňování min (UNMAS) vede úsilí celosvětové koalice proti Dá'iš o zmírňování rizik souvisejících s výbušninami (Explosive Hazard Mitigation – EHM, „odminování“), vyzývá v této souvislosti iráckou vládu, aby odstranila veškeré zbývající administrativní a praktické překážky, které brání úplnému nasazení vnitrostátních a mezinárodních zdrojů, které jsou pro účely EHM v Iráku k dispozici. Vyzývá rovněž své mezinárodní partnery, aby zvýšili finanční podporu pro úsilí v oblasti EHM, což je základní předpoklad pro další opatření související se stabilizací a rekonstrukcí.

d) Podpora udržitelného, na znalostech založeného a inkluzivního hospodářského růstu a vytváření pracovních míst

16. EU vítá počáteční úsilí vlády Iráku o splnění požadavků její dohody o pohotovostním úvěru s MMF, je však znepokojena tím, že v poslední době nebylo dosaženo pokroku, a zdůrazňuje, že pokud nedojde k pokroku v souvislosti s referenčními reformami podle dohody, bude ohrožena finanční stabilita Iráku. Zdůrazňuje, že je naléhavě třeba pokračovat ve finančních a hospodářských reformách a poskytovat přiměřené rozpočtové prostředky správním orgánům na nižší než celostátní úrovni, aby Irák mohl nastoupit cestu hospodářského oživení, rekonstrukce a trvalého hospodářského a sociálního rozvoje, jež jsou základními prvky posílené společenské smlouvy mezi státem a jeho občany. EU vítá úsilí Evropské investiční banky a Iráku o završení jednání o rámcové dohodě s cílem usnadnit dlouhodobou úvěrovou podporu Iráku.
17. EU je připravena přispět k provádění procesu reform v Iráku, které jsou nezbytné k posílení a diverzifikaci hospodářství, jimiž se zlepší příležitosti pro vytváření pracovních míst, mimo jiné pro mladé lidi. Zásadní význam pro dlouhodobou stabilizaci Iráku má posílený vzdělávací systém, který je důležitým faktorem pro rozvoj této země. V tomto ohledu je nanejvýš důležitá podpora EU pro inkluzivní, spravedlivé a kvalitní vzdělávání, aby se předešlo vzniku „ztracené generace“. EU aktivně podporuje irácké orgány v jejich činnosti, jejímž cílem je potírat korupci, zlepšit veřejné služby, posílit inkluzivní správu na všech úrovních a zajistit, aby středobodem veškerého reformního úsilí byli všichni iráckí občané bez ohledu na jejich etnický původ, pohlaví, náboženské vyznání či přesvědčení.

e) Podpora účinného a nezávislého soudního systému a zajištění odpovědnosti

18. EU je přesvědčena, že pro dlouhodobou stabilitu Iráku je nezbytné, aby vláda a vedoucí političtí představitelé navrhli a podporovali věrohodný proces přechodného soudnictví. Důležitým prvkem umožňujícím národní usmíření je vyvození odpovědnosti za trestné činy spáchané všemi stranami, přičemž musí být zajištěn spravedlivý proces. Ke stížnostem všech obětí je třeba přistupovat stejným způsobem.

19. V tomto duchu je EU připravena podpořit úsilí Iráku i mezinárodního společenství o to, aby se členové Dá'íš zodpovídali ze svých činů a aby byla zajištěna odpovědnost za porušování a zneužívání lidských práv, včetně válečných zločinů a zločinů proti lidskosti, jakož i činů namířených proti příslušníkům menšinových skupin, a to na základě spravedlivého procesu v souladu s úsilím OSN, které je v současné době vyvíjeno podle rezoluce Rady bezpečnosti OSN 2379. V této souvislosti je třeba i nadále věnovat zvláštní pozornost otázce zahraničních teroristických bojovníků, zejména těch, kteří se vracejí. Zcela zásadní zůstává spolupráce a výměna informací s příslušnými zúčastněnými subjekty, probíhající v souladu s právními předpisy a s využitím vhodných kanálů. EU opětovně vyzývá Irák, aby přistoupil k Římskému statutu.
20. EU zdůrazňuje, že zásadně odmítá používání trestu smrti. EU je pevně přesvědčena, že používání trestu smrti je nejen zavrženíhodné z morálního hlediska, ale i kontraproduktivní, ať již jako prostředek, jež má odrazovat od trestné činnosti, nebo jako trest. I v případě nejhorších zločinů lze trest uložit jiným, stejně tvrdým způsobem, který však není nezvratný, i když se stát nachází ve velmi obtížné situaci. Tyto úvahy nabývají na významu vzhledem k náročnému kontextu stabilizace a usmíření, v němž se dnes Irák nachází po několika cyklech teroristického násilí od roku 2003. EU znovu vyzývá federální vládu Iráku, aby zavedla moratorium na popravy, a regionální vládu Kurdistánu, aby moratorium opětovně zavedla, s cílem dosáhnout nakonec úplného zrušení trestu smrti.

f) Navázání dialogu o migraci s Irákem

21. Rada vítá zahájení formální výměny o otázkách migrace s Irákem, která umožnila určit oblasti společného zájmu, v nichž by mohla být spolupráce prohloubena. Rada se zájmem očekává pokračování tohoto dialogu. Tento dialog by měl dotýkat všech aspektů migrace a měl by představovat vzájemně prospěšné, společné úsilí. EU vyzývá iráckou vládu, aby dále spolupracovala při stanovení postupů pro usnadňování důstojného, bezpečného a spořádaného navrácení iráckých státních příslušníků do jejich vlasti v souladu s mezinárodním právem včetně právních předpisů v oblasti lidských práv a povinnosti přijmout zpět své státní příslušníky a se závazky Iráku stanovenými v dohodě o partnerství a spolupráci.

g) Podpora dobrých vztahů Iráku se všemi jeho sousedy

22. EU je odhodlána podporovat regionální dialog a vítá pokračující diplomatické kontakty Iráku se sousedními zeměmi. Vyzývá všechny země v regionu, aby hrály konstruktivní úlohu, zachovaly a zvýšily svou podporu pro Irák a nadále podporovaly jednotu, svrchovanost a územní celistvost Iráku. EU zdůrazňuje, že v zájmu prosperity Iráku a jeho sousedních zemí je třeba zlepšit regionální spolupráci.
23. Rada vyzývá vysokou představitelku a Komisi, aby tuto strategii prováděly s okamžitým účinkem a podle potřeby naplánovaly nejpozději po dvou letech přezkum. Orgány EU a členské státy EU budou při provádění strategie EU pro Irák usilovat o rychlou a efektivní koordinaci dárců, přičemž budou uplatňovat integrovaný přístup.
-